

Verlag Scheldemondraad 13 oktober 2021

Verlag Scheldemondraad 13 oktober 2021 - provinciehuis te Middelburg

---

Aanwezig:

Dhr. H. Polman	Commissaris van de Koning provincie Zeeland (voorzitter)
Mevr. C. Van Cauter	Gouverneur provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. J. de Bethune	Gedeputeerde provincie West-Vlaanderen
Dhr. J. Vanlerberghe	Gedeputeerde provincie West-Vlaanderen
Mevr. R. Gillis	Gedeputeerde Provincie Oost-Vlaanderen
Mevr. A. Vervliet	Gedeputeerde provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. E. van Merrienboer	Burgemeester gemeente Terneuzen
Mevr. M. Vermue	Burgemeester gemeente Sluis
Mevr. M. Mulder	Burgemeester gemeente Goes
Dhr. H. Mooren	Benelux Economische Unie
Dhr. G. Temmink	Lid Provinciale Staten Zeeland
Dhr. F. Walravens	Lid Provinciale Staten Zeeland
Dhr. H. Rottier	Lid Provinciale Staten Zeeland
Mevr. L. Lefevere	Provincie West-Vlaanderen
Mevr. E. Piqueur	Euregio Scheldemond
Mevr. M. Klein Hesseling	Euregio Scheldemond
Mevr. J. Monteyne	Euregio Scheldemond

Aanwezige niet-leden:

Dhr. C.W. Koorneef	Netwerkfacilitator
Dhr. L. van den Brand	provincie Zeeland
Mevr. I. Soenen	provincie West-Vlaanderen

Verontschuldigd:

Dhr. C. Decaluwé	Gouverneur provincie West-Vlaanderen
Mevr. A. Pijpelink	Gedeputeerde Provincie Zeeland
Mevr. H. Decler	Provincieraadslid West-Vlaanderen
Dhr. P. De Klerck	Provincieraadslid West-Vlaanderen
Dhr. F. Van Laecke	Provincieraadslid Oost-Vlaanderen
Dhr. K. Roman	Provincieraadslid Oost-Vlaanderen
Dhr. A. Wittesaele	Schepen gemeente Knokke-Heist
Dhr. K. Declercq	Burgemeester stad Roeselare
Dhr. D. De Maeseneer	Burgemeester gemeente Melle
Dhr. K. De Smet	Schepen gemeente Wichelen
Mevr. I. Brocken	Schepen gemeente Beveren
Dhr. B. Van Hulle	Burgemeester gemeente Maldegem
Mevr. S. Driesen	Provincie Oost-Vlaanderen
Dhr. A. Guikema	Provincie Zeeland
Dhr. B. Janssens	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Dhr. M. Verstringe	Euregio Scheldemond

1. Opening door de voorzitter Han Polman, commissaris van de Koning provincie Zeeland

De heer Polman opent de vergadering en heet iedereen welkom bij de eerste fysieke bijeenkomst sinds twee jaar van de Scheldemondraad. Na een korte voorstellingsronde stemt ieder in met de voorliggende agenda.

2. Ter besluitvorming: verslag vergadering 12 mei 2021

Er komen geen inhoudelijke opmerkingen op het verslag van de digitale bijeenkomst van 12 mei 2021.

Besluit: het verslag van de Scheldemondraad van 12 mei 2021 wordt vastgesteld.

3. Interreg en werkvereniging voor Europese grensregio's (WVEG)

a. Ter kennisname: Interreg VI Vlaanderen-Nederland door Riet Gillis, gedeputeerde provincie Oost-Vlaanderen

Mevrouw Gillis geeft een stand van zaken over de voorbereidingen van het nieuwe Interreg Vlaanderen-Nederland programma. Er is nog geen overeenstemming over de budgetverdeling. Hierover lopen momenteel onderhandelingen met de partners. Naar verwachting worden hierover spoedig knopen doorgehakt en kan de timing voor de eerste oproep gecommuniceerd worden richting promotoren.

b. Ter besluitvorming: strategie WVEG door Liesbet Lefevere, provincie West-Vlaanderen

Mevrouw Lefevere licht toe dat Euregio Scheldemonid lid is van de Werkgemeenschap voor Europese Grensregio's. De WVEG bestaat dit jaar 50 jaar en de afgelopen jaren is gewerkt aan de Strategie voor de toekomst richting 2030.

De strategie zal ter besluitvorming worden voorgelegd op de Jaarvergadering op 21 oktober 2021 dat dit jaar georganiseerd wordt door provincie Gelderland in Arnhem. De kerntaak van de WVEG blijft het lobbyen voor grensoverschrijdende zaken richting Europa en nationale overheden en het uitwisselen van informatie tussen grensregio's over verschillende thema's. Ze zijn een belangrijke schakel richting de voorbereiding van de Interreg A programma's en het verbreden van de thema's, het beheer van het B-solutionsfonds voor grensknelpunten en vertolken de stem van grensgebieden in het debat over de toekomst van de EU.

De ambities van de WVEG richting 2030 situeren zich rond vier thema's:

- grensoverschrijdende samenwerking en het slechten van grensknelpunten
- WVEG-leden verwerven aan zowel de Europese binnen- als buitengrenzen
- diensten en communicatie waarbij de WVEG inzet op een brede bekendheid bij de grensregio's
- structurele financiering zodat de WVEG onafhankelijk van Europese subsidies kan functioneren

Naast de korte en lange termijn doelstellingen bevat de strategie ook een actieplan.

De heer de Bethune suggereert om de conclusies van het rapport Donner-Berx te delen binnen de geledingen van de WVEG. Hij vraagt wat de relatie van de WVEG is met de Benelux en de meerwaarde ten opzichte van de Benelux instrumentaria. Ook is de heer de Bethune benieuwd welke financiering de WVEG ontvangt.

De heer Mooren antwoordt dat de WVEG voor de 'oude' Euregio's, die nog niet gebruik konden maken van BGTS afspraken een belangrijke belangenorganisatie is. Benelux speelt vooral in op de bestaande juridisch instrumentaria die de lidstaten zelf voor handen hebben. Zo bestaat er bijvoorbeeld een platform en consultatiepunt rond arbeidsmarkt. De grensknelpunten in afstemming met GROS kunnen gebruik maken van de platformen van de Benelux. Rekening houdend met het feit dat de Benelux Unie een afspraken regeling is tussen drie landen. De GROS governance is bilateraal tussen Vlaanderen en Nederland.

Mevrouw Monteyne laat weten dat Euregio Scheldemond jaarlijks om en bij de 6.000 € bijdraagt aan het lidmaatschap van de WVEG.

De heer Polman suggereert dat zodra het Donner-Berx traject door beide regeringen is bekrachtigd, het als best practise gedeeld kan worden binnen de WVEG.

De heer Polman bedankt de provincie Oost-Vlaanderen voor de opvolging van de WVEG namens de Scheldemondprovincies.

Besluit: De Scheldemondraad stemt in met de WVEG-strategie 2030 zodat deze kan goedgekeurd worden op de General Assembly op 21 oktober 2021 in Arnhem.

4. Scheldemondfonds

a. Ter kennisname: stand van zaken Scheldemondfonds

Standaard terugkerend agendapunt met overzicht van uitgevoerde en lopende projectinitiatieven van het kleinschalig fonds. Er is dit jaar nog ruim € 100.000 beschikbaar in het fonds los van de bijdragen 2021 die door de Provincie Oost-Vlaanderen nog dit jaar zullen worden opgevraagd. Hiermee kan bij goedkeuring voldaan worden aan voorliggende projectinitiatieven.

De heer Polman haalt het concrete voorbeeld aan van het project Incidentenbestrijding North Sea Port District. Hierbij is de nieuwe grensoverschrijdende afsprakenregeling rampenbestrijding drie tripartite opgesteld tussen de partijen in het North Sea Port District.

b. Ter besluitvorming: project 'Zwinstreek 2.0' door Jessica Monteyne, Euregio Scheldemond

Mevrouw Monteyne licht het project toe. Westtoer ondersteunt het Zwinstreek-samenwerkingsverband van de 5 grensgemeenten Damme, Knokke-Heist, Maldegem, Sint-Laureins en Sluis en de Provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland. Met het project willen de partijen via de inzet van een projectcoördinator mee inzetten op:

- Betere en eenduidige communicatie over de grensoverschrijdende Zwinstreek naar bezoekers en ondernemers in de streek
- Innovatieve en identiteitsversterkende productontwikkeling en dienstverlening
- Gebiedsontwikkeling en gebiedsinrichting van de Zwinstreek
- Stapsgewijs opzetten van een passende samenwerkingsstructuur

Het project heeft een totaal budget van 168.725 euro. Aan het Scheldemondfonds wordt 50.000 euro financiering gevraagd. Het budget omvat alleen personeelskosten om de coördinatie van het dossier in goede banen te leiden. Alle andere kosten worden gedragen door het partnerschap. De gemeenteraden stemden in met een evenredige bijdrage aan het project.

Het beheer van het Scheldemondfonds wordt overgedragen van de provincie West-Vlaanderen naar de provincie Oost-Vlaanderen. Hiervoor wordt een reglement opgesteld

dat wordt voorgelegd aan de provincieraad van Oost-Vlaanderen in november. Het project kan dus goedgekeurd worden door de Scheldemondraad onder voorbehoud van goedkeuring van het reglement door de provincieraad van Oost-Vlaanderen.

De heer de Bethune is positief over het project, maar wil graag een weloverwogen afweging maken om voorbereidende dossiers op Interreg vanuit het Scheldemondfonds te financieren. De heer de Bethune suggereert om vanuit de Scheldemondraad globaal te kijken naar een strategie om Interreg projecten voor te dragen. En ook te kijken of er voldoende engagement vanuit de partnerbesturen is om een cofinancieringsbijdrage te leveren.

Bij voorbereidende studies uit het Scheldemondfonds dient er volgens de heer de Bethune perspectief te zijn op een gedragen vervolg binnen het Interreg programma. Mevrouw Monteyne haalt aan dat één van de acties vanuit het Zwinstreek 2.0 project is om een volwaardig project te schrijven voor de eerste oproep van het Interreg Vlaanderen-Nederland programma. Voor dit specifieke project betreft het dus geen studie onderdeel. De heer Vanlerberghe stelt dat het project Zwinstreek 2.0 voortbouwt op een reeds opgestelde gebiedsvisie. Om deze verder uit te kunnen voeren is nood aan projectcoördinatie.

De heer Polman deelt de mening dat activiteiten vanuit het Scheldemondfonds in gang gestoken kunnen worden die nadien structureel opgepakt kunnen worden. De heer van Merrienboer vindt het goed om een standpunt in te nemen over de mogelijkheid van het financieren van haalbaarheidsstudies vanuit het Scheldemondfonds. Wat betreft de heer de Bethune moet een voorwaarde voor financiering van haalbaarheidsstudies worden gesteld in perspectief op daadwerkelijk engagement en beschikbaarheid van (Interreg) middelen om een opvolging te geven aan de uitvoering. De heer Polman ziet een haalbaarheidsstudie als een meerwaarde voor verdere samenwerking. De vergadering stelt dat haalbaarheidsstudies in het vervolg mogelijk zouden moeten zijn binnen het Scheldemondfonds.

Besluit: de Scheldemondraad stemt in met een bijdrage van 50.000 € vanuit het Scheldemondfonds voor het project Zwinstreek 2.0 onder voorbehoud van goedkeuring van het nieuwe Scheldemondfonds reglement door de provincieraad van Oost-Vlaanderen.

c. Ter bespreking: projectidee ‘Scheldeland Industriebouwen’ door Manon Klein Hesseling, Euregio Scheldemonde

Mevrouw Klein Hesseling licht het projectidee toe. Het project beoogt het opzetten van een netwerk van industrieel erfgoed in de Euregio Scheldemonde onder de naam ‘ScheldeLand IndustrieCultuur. Met herkenbare sites nodigt ze bezoekers uit om de fascinerende historische verbindingen te ervaren tussen industrieel erfgoed en eigentijdse innovatieve industrieën. ScheldeLand IndustrieCultuur wil als een van de ruim twintig regionale netwerken voor industrieCultuur in Europa worden aangesloten bij de vereniging European Route of Industrial Heritage. Het is de bedoeling om met subsidie vanuit het Scheldemondfonds binnen een jaar een basisnetwerk van ankerpunten op te bouwen. Dit samen met een aantal betrokken Ambassadeurs van de IndustrieCultuur (moderne, innovatieve bedrijven).

Aan de Scheldemondraad wordt gevraagd een grondhouding uit te spreken ten aanzien van het projectidee. In geval van een positieve grondhouding, wordt het project verder uitgewerkt en in een schriftelijke ronde voorgelegd ter besluitvorming.

Ook wordt gevraagd aan de Scheldemondraad om suggesties aan te dragen voor mogelijke partners.

Voor het mogelijk maken van de eerste fase van het project zou beroep worden gedaan op een bijdrage uit het Scheldemondfonds van maximaal 30.000 euro. Dit zou een basis bieden voor het uitwerken van de tweede fase van het project. Hiervoor willen de partners een aanvraag voorbereiden voor het Interreg Vlaanderen-Nederland programma.

De heer de Bethune is enthousiast over de verbinding van oud en nieuw bij het in beeld brengen van de industriële erfgoed sites. Hij vraagt tijd om het project grondig voor te bereiden en aan te sluiten bij bestaande beleidsinitiatieven. Graag ziet hij West-Vlaamse partners ingepast binnen het netwerk vanuit provinciaal beleid om oude industrie aan hedendaagse innovaties te verbinden.

Mevrouw Mulder doet een suggesties om de stichting stoomtrein Goes Borsele te benaderen voor het partnerschap van industriële sites.

De heer van Merrienboer ziet het project als een bestending van eerdere initiatieven. Bijvoorbeeld binnen het project '150 jaar Mechelen Terneuzen'. Maar ook binnen het Industrieel Museum Zeeland laat men zien dat er ruimte is voor private proposities en verbinding van industrieel erfgoed.

Besluit: De Scheldemondraad staat positief tegenover het projectidee 'Scheldeland Industriebouwen' en ziet een uitgewerkt projectvoorstel tegemoet via een schriftelijke voorlegging. Aanbevelingen hierbij:

- Verbinden van bestaande initiatieven en beleid
- Betrekken van een West-Vlaamse partner
- Suggesties om de stichting stoomtrein Goes Borsele te benaderen als partner

d. Ter bespreking: projectidee 'haalbaarheidsonderzoek busverbinding Gent-Terneuzen' door Manon Klein Hesseling, Euregio Scheldemon

Mevrouw Klein Hesseling licht toe dat het projectidee effectief een haalbaarheidsonderzoek betreft. De bereikbaarheid met name via openbaar vervoer over de grens is verre van optimaal te noemen. Zo ontbreekt het bijvoorbeeld aan een rechtstreekse busverbinding tussen de kernen Terneuzen en Gent.

Er bestaat aan Zeeuwse zijde al jarenlang de bestuurlijke wens om te komen tot een directe busverbinding tussen Terneuzen en Gent. Het is immers een nog ontbrekende schakel op de corridor Rotterdam-Zierikzee-Goes-Terneuzen-Gent. Maar tot op heden is het daartoe niet gekomen omdat er twijfels bestaan over het reizigerspotentieel en daarmee de levensvatbaarheid. De komende aanbesteding van de nieuwe busconcessie voor de provincie Zeeland is reden om de haalbaarheid van een busverbinding Terneuzen-Gent opnieuw te onderzoeken.

Waar het aan ontbreekt zijn goede data om tot een gefundeerd oordeel te komen over de levensvatbaarheid van een directe busverbinding Gent - Terneuzen. Het gaat om basisdata die zowel de behoefte aan grensoverschrijdende verplaatsingen, de grensoverschrijdende verkeersstromen als het grensoverschrijdend vervoerspotentieel in kaart brengt.

Dit onderzoek wordt begeleid vanuit de dienst mobiliteit van de provincie Zeeland en door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse Overheid (MOW). Voor het onderzoek zouden met name de provincie Zeeland en het Vlaamse Departement MOW een financiële bijdrage leveren. De Vlaamse provincies hebben geen bevoegdheid op het

vlak van openbaar vervoer. Om het onderzoek in breder grensperspectief te plaatsen zal een beperkte bijdrage aan het Scheldemondfonds worden gevraagd.

Mevrouw Gillis spreekt vanuit haar provinciale bevoegdheid steun uit voor het project. Tussen Vervoerregio Waasland en Hulst vonden reeds gesprekken plaats over de busverbinding Sint-Niklaas naar Hulst. Ze geeft aan dat er toegevoegde waarde is om het onderzoek in breder mobiliteitsperspectief te plaatsen. Hoe kadert de busverbinding binnen andere (duurzame) vervoersmodi. Kan er in de afspraken rond grensoverschrijdende busverbindingen ook gekeken worden naar de omliggende vervoerregio's en grensoverschrijdende busverbindingen in de Euregio Scheldemonde.

De heer de Bethune zou graag van te voren een indicatie hebben van het budget. Volgens de heer de Bethune is het gebrek aan sluitende data één van de grootste knelpunten voor openbaar vervoer over de grens. Hij zou graag initiatieven voor grensoverschrijdende data in de grensregio geïnitieerd zien binnen het Interreg Vla-NL programma. Bijvoorbeeld via een grensoverschrijdend data center. De heer de Bethune oppert om de grensoverschrijdende data voor openbaar vervoer potentie voor de gehele grensregio mee te nemen. Ook ziet hij graag duurzaamheid als voorwaarde opgenomen. Bijvoorbeeld het gebruik van waterstofbussen.

Voor mevrouw Gillis is het duurzaamheidsaspect binnen mobiliteit een vanzelfsprekende voorwaarde.

De heer Temmink laat weten dat provincie Zeeland werkt aan slimme mobiliteit en de duurzaamheidsvoorwaarden voor de nieuwe busconcessie vanaf 2024.

Daarnaast wordt er ook een data alliantie opgericht voor mobiliteit in Zeeland.

Mevrouw Mulder meldt dat het initiatief van het doortrekken van de OV verbinding Goes - Gent aansluit bij de position paper OV van de 4 Zeeuwse steden (Z4 = Goes, Vlissingen, Middelburg en Terneuzen). Ze geeft aan dat de gemeente Goes vanuit de Z4 ondersteuning kan bieden in het helpen oplossen van OV knelpunten.

De heer Vanlerberghe benoemt het voorbeeld van een proef voor grensoverschrijdend busvervoer in de Westhoek. In deze vervoerregio heeft het departement MOW de middelen aangeleverd om gedurende een vol jaar 2 grensoverschrijdende busverbindingen te laten rijden. De gedachte achter het proefproject is dat men bij data collectie altijd uit gaat van het gekend potentieel, terwijl nieuw reizigerspotentieel en behoefte moeilijk te detecteren is. Met het dekken van de exploitatiekosten van de grensoverschrijdende busverbindingen voor 2 jaar, verwacht men het potentieel beter in beeld te krijgen. Contactpersoon binnen MOW voor Vervoersregio Westhoek is de heer Lieven Van Eenoo

De heer van Merrienboer bepleit dat een verbreding van thematiek voor grensoverschrijdend openbaar vervoer geen rem mag zetten op de latente vervoersbehoefte in het grensgebied. Hij kan zich vinden in de aanpak van de Westhoek om de grensoverschrijdende busverbindingen als proef te laten rijden. De heer van Merrienboer geeft aan dat de beperking van geschikte grensoverschrijdende data op veel andere vraagstukken en thematieken van toepassing is en dat het de realisatie van een busverbinding tussen Gent en Terneuzen niet in de weg zou moeten zitten.

De heer Polman vat samen dat door het één te doen, het andere niet gelaten hoeft te worden. Hij stelt voor om indien nodig bestaande instellingen ook bestuurlijk bijeen te brengen hierover. Mevrouw Van Cauter laat weten dat ze bestuurlijk eventueel ook een rol kan spelen richting het Vlaams departement MOW.

De heer Polman vraagt om de genoemde ambities op vlak van grensoverschrijdende data en duurzaamheid op langere termijn ook in beeld te houden.

Besluit: De Scheldemondraad staat positief tegenover het projectidee 'haalbaarheidsonderzoek busverbinding Gent-Terneuzen'. Graag ziet de Scheldemondraad een uitgewerkt projectvoorstel in een breder perspectief tegemoet via een schriftelijke voorlegging.

5. Voortgang uitvoering grensvisie

a. Ter kennisname: voortgang handelingsperspectieven door visiegroep Omgeving Leo van den Brand, provincie Zeeland en Ine Soenen, provincie West-Vlaanderen

De heer van den Brand geeft aan dat de grensvisie als inspiratiedocument vorig jaar is goedgekeurd door de Scheldemondraad. Het geeft richting voor de meest kansrijke samenwerkingsthema's in de Euregio Scheldemon. Hieraan werd gekoppeld dat de visie geactualiseerd werd met 5 volwaardige handelingsperspectieven te weten:

- Zoetwaterstrategie voor de regio,
- Netwerkstrategie energietransitie,
- Toeristisch perspectief,
- Collectieve mobiliteitsstrategie openbaar vervoer en fietsen
- Innovatieve en kennisgedreven economie.

De beleidsambities tussen de drie verschillende provincies lopen niet zover uiteen. Gebiedsgericht weten we elkaar te vinden en sluiten de beleidsambities op elkaar aan, maar tussen ambitie en uitvoering zit vaak een discrepantie.

De heer van den Brand heeft aan dat de grensvisie al tot verschillende inzichten heeft geleid over en weer van de grens. Zo is de grensvisie o.a. als voorbeeld document toegepast bij het NOVI gebied North Sea Port District en het strategisch project.

De grensvisie gaf input voor de grensoverschrijdende onderdelen van de Zeeuwse Omgevingsvisie, wordt meegenomen bij de opmaak van de nieuwe beleidsplanning (ruimte) van de provincie Oost-Vlaanderen en in de ambities van de gebiedswerking Noord West-Vlaanderen.

b. Ter bespreking: acties in kader van grensvisie

H1 - zoetwaterstrategie

H2 - energienetwerken

H3 - toeristisch perspectief

H4 - mobiliteit

H5 - kennisgedreven economie en horizontale initiatieven

Mevrouw Soenen geeft een stand van zaken van de voortgang per thema (handelingsperspectieven). Tijdens een volgende Scheldemondraad kunnen de concrete projectvoorstellen besproken worden.

Mevrouw Soenen gaat verder dat de grensvisie bedoeld is om samenwerking te delen en expertise uit te wisselen. Per thema is een provincie aangesteld als trekker. Doel is om toe te werken naar concrete uitvoerende (Interreg) projecten vanuit de eigen beleidsopgaven. De grensvisie heeft ook erkenning om beleidsopgaven grensoverschrijdend op te pakken. De beleidsdiensten en opgaven worden geactiveerd om hun blik te verruimen over de grens en de grensvisie hiermee te vertalen richting praktische uitwerking

Mevrouw Soenen vraagt aan de leden van de Scheldemondraad om vanuit de integrale netwerksturing van de Scheldemonsamenwerking een beroep te doen op de bestuurlijk verantwoordelijken vanuit de inhoudelijke portefeuilles.

Ze stelt aan de zittende leden van de Scheldemondraad voor om een appèl te doen op hun collega's naar engagement en trekkracht voor het uitrollen en mee helpen ondersteunen van projecten. Het is hierbij geenszins de bedoeling om nieuwe actieprogramma's op te zetten. Maar om zoveel mogelijk te streven naar complementariteit en aansluiting bij de bestaande doelen en opgaven.

De heer Temmink geeft aan dat de thema's van de grensvisie aansluiten bij de onderwerpen die spelen bij de Zeeuwse volksvertegenwoordigers (o.a. zoetwater, Regionale Energiestrategie). Vaak is er nog onvoldoende geweten bij Provinciale Staten (PS) wat er speelt aan de andere kant van de grens. In dat kader informeert de heer Temmink graag namens PS Zeeland wat de stand van zaken is van de Vlaamse Baaien.

De heer van Merrienboer maakt vanuit de grensvisie een link met de onderwerpen uit de Zeeuws-Vlaamse regiovisie. Hierin komen ook de voor de gemeenten belangrijke leefbaarheidsthema's aan bod. Momenteel werken de gemeenten samen met triple helix partners aan een uitvoerende werkagenda.

Mevrouw Vermue complementeert de Scheldemondraad met de ambities uit de grensvisie. Ze geeft als bedenking mee dat het uitvoeringskracht vanuit ieders organisaties vraagt om tot resultaten te komen.

De heer Polman doet de oproep om vanuit bestaande opgaven de nuttige linken te leggen. De meerwaarde van de aanpak van de grensvisie is dat er vanuit bestaand beleid gewerkt wordt. De heer Polman vraagt om ook andere (regio)visies en beleidsdocumenten mee te nemen en te delen.

Mevrouw Soenen antwoordt op de vraag van de heer Temmink dat de Vlaamse Baaien een Vlaamse bevoegdheid is.

De heer Vanlerberghe laat weten dat de actuele situatie is dat de bevoegde minister Peeters besliste om de piste van het complex project te verlaten. Er is een intendant aangesteld om het project verder te brengen. De intendant, de heer Alexander D'Hooghe gaat met alle lokale besturen aan de slag om een visie op de kustverdediging op te stellen. De heer Temmink suggereert om de heer D'Hooghe te vragen in Zeeland een toelichting te komen geven over de stand van zaken van de Vlaamse Baaien.

6. Uitvoeringsdossiers in kader van grensvisie / werking Euregio Scheldemon (ikv handelingsperspectief 5)

a. Ter kennisname: stand van zaken project Lerende Euregio Scheldemon (LES) door Riet Gillis, gedeputeerde provincie Oost-Vlaanderen

Mevrouw Gillis geeft een stand van zaken van enkele actuele realisaties en ontwikkelingen van LES. Het project Lerende Euregio Scheldemon startte op 1 juni 2019 en zet in op het wegwerken van de mismatch tussen onderwijs en de arbeidsmarkt binnen de zorg- en technieksector. Het huidige LES-project heeft geleerd dat er heel wat onbenutte opportuniteiten liggen om een betere samenwerking tussen de sectoren van de zorg en techniek te bewerkstelligen. Ondanks vele inspanningen blijft de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven moeilijk. Bedrijven zijn vragende partij voor externe opleidingen. Om zo de snelle ontwikkelingen te volgen die op grote schaal plaatvinden, zoals rond digitalisering van alle economische en technische sectoren. Omgekeerd heeft het onderwijs nood aan up-to-date informatie en kennis van state-of-the-art technieken en technologieën.

b. Ter besluitvorming: vervolgproject Lerende Euregio Scheldemond door Riet Gillis

Vanuit de ervaring van LES 1.0 kan verder gewerkt worden aan een vervolgproject op Lerende Euregio Scheldemond: “More LES: Techniek”. Het huidige project loopt nog tot juni 2022 en indien akkoord gegaan wordt met de verlenging tot en met november 2022. Er is een eerste concept projectaanvraag opgemaakt waarbij zal gefocust worden op techniek. Het project wil inzetten op transitietechnologie enerzijds en op ICT anderzijds. En vertrekken vanuit de noden van de bedrijven. Streefdoel is om het project in te dienen voor de eerste oproep Interreg Vlaanderen-Nederland.

Het vervolgproject LES 2.0 wil daarom inzetten op werk/leertrajecten en levenslang leren, gezamenlijke ontwikkeling opleidingen door scholen én bedrijven, de verdere uitbouw van het grensoverschrijdend Lerend Netwerk, met focus op het aanhaken van bedrijven, ... De provincie Oost-Vlaanderen zou opnieuw het projectcoördinatorschap opnemen, namens Euregio Scheldemond.

Aan de Scheldemondraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verdere uitwerking van het project en met de indiening ervan bij Interreg Vlaanderen - Nederland. De heer Polman dankt de provincie Oost-Vlaanderen om de doorontwikkeling van het LES project te initiëren.

Besluit: De Scheldemondraad stemt in met de verdere uitwerking van het vervolgproject Lerende Euregio Scheldemond 2.0 voor een indiening bij het nieuwe Interreg Vlaanderen - Nederland programma. Provincie Oost-Vlaanderen dient zich aan als projectverantwoordelijke.

Een definitieve indiening en vraag voor cofinanciering wordt afgestemd met de verschillende partnerbesturen.

c. Ter kennisname: projectidee Kick-Start TUAWest door Jean de Bethune, gedeputeerde provincie West-Vlaanderen

De heer de Bethune geeft een beknopte toelichting over het projectidee ‘Kick-Start’ van TUA West. Dit project bouwt voort op LES 1.0 en Smart Services Bridge. TUA West wil graag samen met partners uit de Euregio Scheldemond een grensoverschrijdende digitale community organiseren om kennis samen te brengen met concrete vragen vanuit het bedrijfsleven (MKB/KMO’s). De heer de Bethune vraagt de partnerbesturen om het project onder de aandacht te brengen van de actoren in het grensgebied en stemt de conceptnota graag af met mogelijke projectpartners.

7. Ter bespreking: aanbevelingen en bevindingen netwerkfacilitator door Cees-Willem Koorneef, projectmanager AddVision (ikv handelingsperspectief 5)

In 2017 gaf de Scheldemondraad de opdracht tot de studie “Scheldemond Werkt!”. Idea Consult en Aranco voerden de studie uit en kwamen tot verschillende aanbevelingen met betrekking tot een efficiëntere structurering van de optimalisering van de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit in de Euregio Scheldemond.

Om het onderzoek te implementeren en de grensoverschrijdende arbeidsmarktstructuur vorm te geven besliste de Scheldemondraad in 2018 dat een netwerkfacilitator nodig was. De Arbeidsmarktregio Zeeland en de Scheldemondraad stellen middelen ter beschikking voor de uitvoering van de netwerkfacilitatorfunctie.

De netwerkfacilitator, de heer Cees-Willem Koorneef van AddVision, is sinds maart van dit jaar aan de slag.

De heer Koorneef neemt de leden van de Scheldemondraad mee in de belangrijkste werkzaamheden en vaststellingen tot nu toe in het proces van de bevordering van de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit. Er vonden zowel bestuurlijke sessies plaats als sessies met actoren uit de Euregio Scheldemond. Er staat nog een sessie gepland waar de werkgevers centraal staan.

De eerste observaties en bevindingen zijn dat er positieve betrokkenheid is bij ieder, maar er vindt te veel overleg plaats met te weinig resultaat. Ook mist er mandaat bij de vertegenwoordigers in de overleggen. De netwerkfacilitator pleit ervoor om de vacatureproblemen bij de werkgevers centraal te stellen en het besef van urgentie meer onder de aandacht te brengen om keuzes te maken in resultaatgerichte samenwerking. De heer Korneef haalt de recente jobbeurs in Terneuzen in het kader van North Sea Port Talent aan. Hiervoor was veel vraag van bedrijven, maar er waren geen werkzoekenden.

De heer Korneef vraagt aan de Scheldemondraad welke rol men ziet bij het oplossen van bovenstaande observaties. Hoe kunnen de bestuurders bijdragen om het ervaren gemis aan mandaat van moederorganisaties te herstellen?

Wegens tijdsgebrek is er geen ruimte voor een diepgaande discussie. De heer Polman neemt als voorzitter het woord en geeft aan dat er binnen Zeeland een actieve arbeidsmarkt aanpak bestaat. Hij pleit ervoor om vanuit de bestaande organisaties relaties te zoeken met Oost- en West-Vlaanderen. De heer Polman ziet geen meerwaarde om vanuit de Scheldemondraad nieuwe initiatieven op te zetten rond arbeidsmarkt. Waar nodig kunnen individuele bestuurders organisaties aanspreken vanuit eigen besturing.

8. Ter kennisname: kandidatuur Landschapspark Zwinstreek door Jurgen Vanlerberghe, gedeputeerde provincie West-Vlaanderen

Provincie West-Vlaanderen diende een aanvraag in voor het Vlaamse Landschapspark Zwinstreek. Provincie Zeeland ondersteunde de aanvraag evenals de gemeenten vanuit de Zwinstreek.

De indiening kadert binnen de verschillende initiatieven in de Zwinstreek. Het Landschapspark is hierop een aanvulling en versterking van de integrale werking. Indien goedgekeurd door Vlaanderen zal een bedrag van 100.000 euro beschikbaar worden gesteld voor een Masterplan.

Mevrouw Vermue is positief over het initiatief en ziet het als een versterking van de ingezette ontwikkelingen in het gebied.

De heer de Bethune maakt een link met de Unesco aanvraag van het Geopark, waar het Zwingebied ook deel van uit maakt. Hij vraagt om de aanvraag van het Landschapspark Zwinstreek bestuurlijk te ondersteunen vanuit de Scheldemondraad.

De heer Polman stelt voor een steunbrief op te maken en deze namens de Scheldemondraad te bezorgen aan de jury van de kandidaturen van het Landschapspark.

<p>Actie: Namens de Scheldemondraad een positieve steunbrief opstellen voor het Landschapspark Zwinstreek en deze bezorgen aan de juryleden.</p>
---

9. Ter kennisname: steunbrief aan onderzoeksproject BITOC 'Grenzen in tijden van crisis: kansen en uitdagingen'

Mevrouw Klein Hesseling laat weten dat de steunbrief aan het ITEM onderzoeksproject ter kennisname is toegevoegd. De Provincie Zeeland is partner namens Euregio Scheldemond en zegde haar steun toe aan het onderzoeksproject. Ook de gemeente Terneuzen en de Veiligheidsregio Zeeland zijn betrokken. Concrete inbreng wordt afgestemd met

stakeholders in het grensgebied met name rond zorg, armoedebestrijding, governance en veiligheid. Dit vanuit het bestaande netwerk van de Euregio Scheldemond. Ook grensoverschrijdende data is een aparte pijler binnen het project.

10. Grensoverschrijdende samenwerking Vlaanderen - Nederland (GROS)

a. Ter kennisname: vervolg aanbevelingen bestuurlijke werkgroep Donner-Berx door Carina Van Cauter, gouverneur provincie Oost-Vlaanderen

In verband met de beperkte tijd licht mevrouw Van Cauter het traject kort toe.

Tijdens de Vlaams Nederlandse top van 2018 is ook de bestuurlijke werkgroep Berx-Donner (BW) ingesteld door de MP's n.a.v. de inventarisatie knelpunten North Sea Port door ITEM.

De BW kijkt in opdracht van beide regeringen naar twee zaken: a) Methode aanpak grensbelemmeringen: 'Niet aanpassen, maar afwijken' (spoor 1) en b) de revitalisering van de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland bij grensoverschrijdende infrastructurele projecten (spoor 2). Verder specificeert de opdracht dat er bij de in het North Sea Port gebied geïnventariseerde punten geanalyseerd moet worden of er oplossingen mogelijk zijn binnen bestaande wet- en regelgeving, of dat er toekomstige mogelijkheden zijn om voor deze concrete gevallen, in het bijzonder voor het grensoverschrijdende havenbedrijf en/of het havengebied van bestaande wet- of regelgeving af te wijken. Eind 2020 is de eindrapportage BW aangeboden aan beide bewindspersonen.

Vervolgopdracht BW

- Beide regeringen hebben de BW gevraagd om een nadere precisering aan te brengen op de aanbevelingen en oplossingsrichtingen, zodat de Vlaamse en Nederlandse regeringen besluiten kunnen nemen op welke wijze de aanbevelingen van de bestuurlijke werkgroep over de versterking van de grensoverschrijdende samenwerking geïmplementeerd moeten worden.

Stand van zaken:

- Wat betreft spoor 2 wordt op 26 november a.s. een seminar georganiseerd in Antwerpen waar verder in wordt gegaan op de vraag hoe de aanbevelingen in spoor 2 geïmplementeerd kunnen worden en kunnen worden toegepast bij toekomstige grensoverschrijdende infrastructuurprojecten. In het seminar gaat men op zoek naar antwoorden op de vraag wat er nodig is om de uitkomsten van de studie in de praktijk te brengen.

- Voor spoor 1 zal de BW op korte termijn een rapportage uitbrengen. Belangrijk is dat de bestaande grensgovernance het bestuurlijk kader is voor de uitwerking van de voorstellen. Gebruikmakend van de grensbrede structuur die is vastgesteld tijdens de Vlaams-Nederlandse top in 2018 met mogelijke aanvullingen.

Mevrouw Van Cauter suggereert een volgende keer, als het rapport volledig is, een uitgebreidere toelichting te geven. En meer concreet in te gaan op de resultaten.

De heer Rottier refereert aan de titel van het rapport 'niet aanpassen maar afwijken en vraagt wanneer er echt concrete oplossingen worden voorgedragen.

Mevrouw Van Cauter geeft aan dat dit precies de bedoeling is van de concretiseringslag. Hierin wordt opgenomen wie op welk moment welke actie neemt.

Mevrouw Van Cauter is zelf ook vragende partij om werk te maken van uitvoering.

De heer Mooren geeft aan dat de Benelux Unie verschillende methodieken tot haar beschikking heeft voor concrete grensoplossingen. Vlaanderen zou ook deel kunnen

uitmaken van de Benelux. Mevrouw Van Cauter antwoordt hierop dat de instrumentaria van de Benelux Unie zeker zijn meegenomen in de vertaalslag.

De heer Polman geeft aan dat er voor urgente grensknelpunten gewerkt wordt aan oplossingen. Hij refereert aan het bezoek van de Nederlandse ambassadeur in Brussel en het overleg op regeringsniveau over het belastingverdrag. Het streven is de 183 dagen regeling op te nemen in de nieuwe belastingafspraken tussen NL en BE. Het pleidooi is om de 183 dagen regeling structureel op te nemen zoals afgesproken tijdens de Covid restricties. Dit voorstel ligt momenteel bij de regeringen in het kader van de herziening van het belastingverdrag.

De heer Rottier vraagt of er ruimte is voor afwijking in pilots om concrete acties te kunnen laten zien. Hij is een voorstander om in sommige gevallen te starten met pilots en dan te bekijken hoe het functioneert.

Mevrouw Van Cauter is voorstander van het vastleggen van structurele oplossingen. Ze pleit er in de GROS samenwerking steeds voor om mogelijke aanpassingen en afspraken op de juiste (bestuurs)tafel te leggen.

De heer Polman suggereert aan de bestuurders en volksvertegenwoordigers om ook partijnetwerken aan te spreken aan beide zijden van de grens. Om zo de nationale overheden hun verantwoordelijkheid te laten nemen.

De heer Mooren bevestigt dat niet alle verschillen kunnen worden opgelost. Maar geeft aan dat het ook helpt om er helder over te communiceren zoals in het project LES of de Grensinformatiepunten.

<p>Afspraak: Tijdens de volgende Scheldemondraad uitgebreider stilstaan bij de resultaten van het rapport Donner-Berx</p>
--

b. Ter kennisname: advies grensknelpunten B-solutions vanuit oproep 3 en 4

Ter schriftelijke kennisname. De advies rapporten van de projecten in oproep 3 en 4 zijn inmiddels opgeleverd. Specifiek rond grensoverschrijdende stages, transport van mest over de grens, grensoverschrijdend Leader programma en evenredige zorgkosten vergoeding.

11. Varia en Rondvraag

De heer Polman dankt de aanwezigen voor betrokkenheid en inbreng en sluit de vergadering.